

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschijnt s'zondags, s'donderdagdags en zaterdagdags. Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alle toezending van brieven,annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.
" " " " 8 fr. buiten " "
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel . . . . . 15 " "
De reklamen " " " " " " 25 " "

By het zenden van aankondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in hetfransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze hetste, voor verscheidene achterenvolgende keeren gegeven genieten voordeelerlyk conditiën.

TONGEREN, DEN 4 JULY.

Kan het ministerie blyven?

Toen het ministerie Frère-Chazal aen't bestuer kwam, steunde het op eene meerderheid van 53 stemmen; thans telt het nog 6 stemmen. Deze cyfers zeggen meer dan alle mogelyke redeneringen.

Zal men daarna zeggen, dat er niets veranderd is in de gestemdheid des lands opzigtens het kabinet? En durft men staende houden dat het ministerie, na onder den weg 27 stemmen verloren te hebben, nog voorwaerts kan gaen als of er niets gebeurd ware?

Wel is waer, men zegt dat het eenige stemmen in het Senaet gewonnen heeft, alwaer de liberale meerderheid thans tot het cyfer 6 behoort. Maer behalve dat deze geringe aenwinst er verre af is het geleden verlies in de Kamer in even wig te brengen, moet men niet uit het oog verliezen dat het ministerie niet rekenen mag op de twee oud-Senateurs van Antwerpen, die, hun mandaet behouden, door dit feit alleen vyandelyk tegen het kabinet zullen stemmen, zoo lang ons geene gerechtigheid bewezen zal zyn.

Wy weten wel dat de liberale meerderheid in de Kamer min geschokt is dan de ministerieele meerderheid; doch zy is eventwel gevoelig verminderd. Welnu, deze noodlottige toestand is onbetwistbaer te wyten aen de weinige sympathie welke men voor het ministerie in het algemeen, en voor de heeren Frère en Chazal in het byzonder koestert.

Wy gelooven derhalve dat het belang van het liberalismus, ja van geheel het land, dringend eischt dat er andere mannen in de plaets komen van hen, die, als minste gebrek, geheel en al versleten zyn.

Hierom wenschen wy de aankomst van een nieuw, vryzinnig ministerie, min tergend en aenmatigend dan dat, welk thans de lands-zaken bestuert. Het zyn juist de mogelyke moeijelykheden van den buitenlandschen toestand, welke dien wensch nog meer drang byzetten; want wy zyn overtuigd dat, by de huidige geestgesteldheid in België, het ministerie Frère-Chazal magtelooos zal zyn.

De zamenstelling van een meer verzoenend kabinet uitlokken, willen wy hierdoor geenszins de baen klaer maken voor een uitsluitend katholiek ministerie, en wy gelooven evenmin dat deze gebeurtenis door de aftreding van het tegenwoordige ministerie zou te vreezen zyn.

DE BRUID VAN MOUSTOIRAC.

Tafereel uit het volksleven van Bretagne.

(Vervolg.)

Te midden der toenemende aendoening van dit, de aerts-vaderen waardige, tooneel, hadden wy Pol Trévihan niet vergeeten. Wy zagen steeds naar den kant van den weg, terwyl de lykzang voor de deur weerklonk. Niets verscheen! Niets! Onze vriend was verloren.

Reeds werd de optogt om naer de kerk te gaen opregeld. Gildas zyn paerd by den toom leidende, bragt het naer Anna Maria. Het jonge, ter neêrgedrukte, ontelde^e meisje stond aen het einde van de stoep... En haer nieuwe heer strekte den arm uit om haer achter zich op het paerd te beuren, toen een onverwacht gedruisch al de hoofden deed omdraeijen.

Een snitergaloppert den hof in, treedt uit een wolk van stof, gelyk de bliksem uit de wolken, te voorschyn, en Gildas toeroepende, zegt hy: sta! deze vrouw behoort u niet! dringt door den rei der ontstelde genoodigden, ylt naer Anna Maria, beurt haer op zyn paerd en snelt met haer voort.

Iedereen had Pol Trévihan ontdekt; maer toen iedereen zyn naem uitsprak, was hy reeds verdwenen.

XIII.

DE LEERAER.

Ik kan u onmogelyk de beweging en het geschreeuw, waerdoor die verassing gevolgd werd, beschryven... Myne eigene ontroering kan ik onmogelyk uitdrukken. De beide huisgezinnen en de twee optogten stonden verneegd, bedwelmend, daer zy geloofden een visioen gezien te hebben. Daerop volgden algemeen geklag en verwarde vragen.

Integendeel: de door ons gewenschte oplossing beschouwen wy als het eenigste middel om de waerlyk vryzinnige denkwyze te versterken, door by de liberale meerderheid van Kamer en Senaet de vyf liberale ver-tegenwoordigers van Antwerpen terug te winnen.

De *Etoile belge* predikt de verzoening aen: dat zy hare daden overeen doe stemmen met hare woorden, en een ministerie eische welk gestemd en bekwaem zy om die verzoening te bewerken.

Tongeren, den 2 July 1863.

Mynheer de Redakteur,

Die liberale gazetjes van Tongeren zouden u op eenen zomerschen dag iets wys maken wat niet van stroo is. Ik weet niet of er wel menschen zyn die zich daeraen abonneren; maer als er lezers zyn die voor kontante penningen aennemen wat die liberale confraters alzoo wekelyks verkoopen, dan moeten er toch nog onnoozele schapen op twee voeten loopen.

Zoo lees ik in de liberale wereld-verlichters dat de kiezing die den 9 juny te Tongeren plaets gehad heeft een zegeprael is voor de liberale associatie! God wil myn zielke genadig zyn! De liberale kandidaet krygt 480 stemmen op 1729 stemmers; dat is een zegeprael! Hy wordt in alle kantons te gelyk verslagen; dat is een triomf! Hy krygt veel minder stemmen als de liberale kandidaet van 1857; victorie, victorie!

Grand roi, cesse de vaincre ou je cesse d'écrire.

Als de tongersche liberalen voorts gaen met zulke overwinningen te behalen, dan kunnen zy een van deze dagen den huerbrief op hun lokaal uitspannen, 480 stemmen op 1729! Dat zyn geen bagatellen. Er ontbraken morloot aen M. Claes maer 1249 stemmen om met eenparigheid gekozen te worden. Ziet my dat eens aen. Laet de katholyken daer eens tegen op komen. Als het nog eens lalaksie is, dan wordt al wat niet liberael is, uit de Kamers en uit den provincialen-raed gefunkeld.

Het voornaemste is maer dat die jongens kontent zyn; wy, van onzen kant zyn ook kontent. Zoo kan het nog lang duren.

Een oude Tongenaer.

Het koopwaren-konvooi, dat zondag namiddag, ten 3 ure, uit de zuiderstatie vertrok, is in de omstreken van

De een wilde met Kérias aen het hoofd den schaker vervolgen, maer wisten niet welke rigting in te slaen. Zy besloten alzoo verschillende wegen in te slaen.

De andere omringden Gildas en zyne bloedverwanten, welke van hunne zinnen beroofd waren en niets deden dan stotteren.

Een groot aental, ik zag het met vreugde, betuigden door hun stilzwygen of zelfs met woorden, dat zy hetzelfde als Pol zouden gedaen hebben.

Eindelyk werd alles, na verloop van een half uer, door de verschyning van een nieuwen persoon opgehelderd.

Het was de oude kapellaen van Moustoirac, een schoone grysaerd met sneeuw-witte hairen, die, door myn eerste bode gevolgd, den hof van de hoeve binnentrad, op het oogmerk dat Kérias met zyne vrienden terugkeerde.

Zie hier hetgeen de Godsman ons verhaelde. Myn koerier had hem bereid gevonden om hem te vergezellen, doch een hevige aenval van jicht had hem weêrhouden; hy wachte van dag tot dag om herstel, toen Pol by hem kwam; zyn moed had toen zyne krachten hernieuwd en hy had zich met zyn beschermeling op weg begeven. Het door de pynen veroorzaakte ophoudt alleen hadden hem belet tydig genoeg aen te komen.

Twee mylen van Moustoirac zynde, had Pol de genoodigden tot de bruiloft gezien en het klokkengelui, dat de plegtigheid aankondigde, gehoord. Niets had zyn ongeduld toen kunnen weêrhouden; hy had Kerlenn bliksemsnel bereikt en het huwelyk verbroken door de bruid te schaken.

De leeraer mispreeks hem zeer, niettegenstaende hy veertig mylen had afgelegd om hem te beschermen; doch hy verzekerde dat Anna Maria nergens anders dan by Mac'harite zyn zou, en hood Kérias aen, haer daer te gaen zoeken, op voorwaerde dat elk huwelyk zou opgeschort worden.

Ecaussine van het spoor geloopt. De lokomotief is omgevallen en wel derwyze dat den dubbelen spoorweg belemmerde; eenige waggons zyn insgelyks omgeworpen en hebben aldus de belemmering vergroot. De direktieur van het materieel der zuiderlyn, kwam by het vernemen der ramp, in allerhaest van Brussel ter plaets en na twee uren ieverig werkens, was de baen ontruimd. Er heeft niemand by dit toeval eenig ongeluk bekomen.

In het gehucht Atembeke, heeft de bliksem over eenige dagen eenen jongeling doodgeslagen, welke met zynen vader eenen kruiwagen hooi was gaen halen. De vader die zich eenige oogenblikken te voren by hem bevond, was voorop naer huis gekeerd, tot dat het onweêr over was, denkende dat zyn zoon zich onder den eenen of anderen boom zou verscholen hebben. Een meisje dat eenige minuten later daer voorby ging, zag den jongeling liggen, gaf eenen schreeuw hetgeen de geburen opmerkzaam maakte, die aenstonds kwamen toegelopen, den vader verwittigden van het voorgevallene, en den jongeling opnamen. Het wonderlykste van al, aen het ligchaem van den jongeling bemerkte men niets: slechts de klak welke hy op het hoofd had, viel in asche wanneer men die aenraekte. De ongelukkige werd naer zyne ouderlyke wooning gedragen, welke hy een kwart te voren, kloek en gezond verlaten had. De droefheid beschryven van deze diep getroffen ouders is buiten onze magt.

Men schryft uit Capryk, aen den *Eeclonaer* den 25 juny:

Deze nacht, rond 2 1/2 ure, is een geweldige brand uitgehorsten op de hofstede van den heer graef D'hane-De Steenhuis, bewoond door de weduwe en kinderen Baeke.

Rond dit uer kwam Verbeke, daglonner woonende te St. Laureins, Gochelare, met eene vracht konynen naer de markt van Eecloo, wanneer hy de vlam uit den huize der hoeve zag slaen. Hy liep het hof op, onder het geroep brand! brand! Gansch het dak, bestaende uit strooi, was dan reeds een enkele vuergloed, en al de huisgenooten lagen in eenen gerusten slaep.

Intusschen was de brand ook opgemerkt geworden door den gebuer Pieter Bral. Deze snelde ter hulp van Verbeke. Op hun noodgeschreeuw kwamen eerst de dienstmeid, Clemence Wulfrancke, vervolgens de dienstknecht, Francis Van Hoecke en eindelyk de twee zoons Baeke uit den huize gesprongen. Verbeke eventwel drong moedig het huis binnen, roepende: «Zyn er nog menschen hier?» Buiten antwoordde hem de weeklagt: «Onze moeder! onze moeder!»

Het dak viel in, op den stond dat Verbeke naer de oude vrouw zocht om haer te reddén. Op dien oogenblik zag hy deze langs een nevenkamerken buiten springen. Dan begon Verbeke alles wat hy kon uit het huis te werpen: een tental hektoliters boekweil, de slaping, eenige stoelen enz.

De wyze, waermede de goede man op deze woorden drukte, bewees ons dat hy met ons was. Ik betuigde hem mynen dank door hem hartelyk de hand te drukken, en zag in de ontroering van Kérias, dat hy zich voor den pastoor boog.

Door de eenvoudige tuschenkomst dier heilige magt, verstrooide de huwelyksoptogt zich als een, door den wind uiteengeblazen, stofwolk.

De vrome reiziger bleef slechts eenige oogenblikken te Kerlenn om uit te rusten, en om zyne overtuiging door een onderhoud met my en Robert bewaerheid te zien. Daarna geleidden wy hem met Kérias en Jannel naer Mac'harite.

Toen wy de hut naderden, hoorden wy de hevige kretep en bemerkten twee groepen dorpelingen op het punt op slaets te geraken. Het waren de vrienden van Gildas, welke Anna Maria wilden terughaleo, en voorstanders van Pol, die toegesnel waren om haer te verdeligen. Reeds werden de woorden door daden gevolgd en werden de *pen-baz* (1) in de lucht gewaaid... toen de man Gods tuschen de strydenden trad.

Op het zien van dit eerbiedwaardige gelaet en van dien priesterrok, moest gy eens gezien hebben hoe de woedenden zich inhielden en de beide partyen door de vlugt van de overwinning afsagen.

Alleen vier jongelingen durfden elkander nog beleedigen, terwyl zy zich verwyerden. De pastoor riep hen met gezag terug, laekte hen dat zy de dingen door zoo'n voorbeeld verergerden, en noodzaekte hen elkander voor Kérias te omhelzen om daerdoor de familien tot verzoening aen te spelen.

(1) *pen-baz* stoken.

(Wordt vervolgd.)